

Informasjon om skabb

Det har vært en økende tendens til skabb tilfeller i ungdomsbefolkningen i Stavanger den siste tiden, og vi sender derfor ut informasjon om denne hudsykdommen som for mange er ukjent. Er du plaget med nupper eller blemmer i huden som klør, med økende kløe på natten, bør du raskt oppsøke lege og starte med behandling. Du bør du lese dette informasjonsskrivet nøye.

Skabb

Skabb er en ufarlig men plagsom hudsykdom forårsaket av skabbmidd. Skabbmidden (*Sarcoptes scabiei*) er 0,3-0,5 mm lang. Hunnmidden graver overfladiske ganger i huden hvor den legger egg som klekkes som larver etter 3-4 døgn. En person har sjelden mer enn 5-15 hunnmidd.

Smittemåte

Smitte skjer ved direkte hudkontakt og seksuell kontakt. I sjeldne tilfeller også ved indirekte kontaktsmitte gjennom sengeklær, håndklær, tøy og for eksempel mobiltelefonen dersom en person med skabbmidd nylig har benyttet disse. Hudkontakten må vanligvis vare i minst 15 minutter for å smitte. Tidligere var skabb assosiert med dårlig hygienisk standard og fattigdom. I Europa i dag ser vi ikke en slik sammenheng.

Symptomer

Kløe, ofte med forverring om natten og ved svetting. Små nupper eller blemmer i huden, oftest først på hender, siden på større deler av kroppen. Typiske områder for skabbgangene er i tillegg til hendene, fingre, håndledd, albuer, midje, lår og ytre kjønnsorganer.

Som regel tar det 3-6 uker fra man får skabb til man kjenner symptomer. Dersom man tidligere har hatt skabb, tar det ofte bare 1-3 dager. Utslettet og kløe er forårsaket av en allergisk reaksjon mot midden og eggene.

Diagnostikk

Har man mistanke om at man har skabb, skal man gå til sin fastlege. Legen stiller diagnosen ved å påvise skabbmidden eller egg gjennom undersøkelse av hudavskrapning i mikroskop. Men en typisk sykehistorie og utslett, kan være tilstrekkelig for å stille diagnosen med stor grad av sikkerhet.

Behandling

Skabb forsvinner ikke av seg selv og skal alltid behandles. To midler er aktuelle som førstevalg ved behandling: permetrin krem og benzylbenzoat liniment.

Alle personer som tilhører samme husholdning og nære kontakter må behandles samtidig og på samme måte som personen med symptomer.

For en vellykket behandling er det viktig å følge bruksanvisning nøye. Fremgangsmåte for innsmøring ligger på Folkehelseinstituttets hjemmeside

(<https://www.fhi.no/nettpub/smittevernveilederen/sykdommer-a-a/skabb—veileder-for-helsepersonell/>). Samme prosedyre med smøring med samme middel (permetrin eller benzylenbenzoat) **gjentas etter en uke.**

Selv ved vellykket behandling kan kløe vedvare i 2-4 uker etter siste behandling. Dersom man fortsatt har symptomer fire uker etter behandling bør man oppsøke lege på nytt for ny undersøkelse og vurdering.

Andre tiltak som må gjennomføres for en vellykket behandling

Sengetøy, klær, håndklær, og lignende tekstiler som er brukt før behandlingen startet, skal vaskes på minst 60°C. Tøy og sko som ikke lar seg vaske på minst 60 °C bør oppbevares uten hudkontakt i en uke i romtemperatur. PC og mobiltelefoner kan være en mulig smittevei og anbefales derfor rengjort med et dertil egnet rengjøringsmiddel.

Skabb på skolen og barnehage

Barn/ungdom skal være borte fra skolen og barnehage de første 24 timene etter at behandlingen startet. Foreldrene og ev. søsken, ansatte i skolen og andre som har tett kontakt bør behandles.

Vi ber om at søsken av barn med skabb også holdes hjemme til behandlingen er gjennomført. Dette for å unngå videre smitte.

Stavanger kommune, 09.11.21